

βησσαλώνω ἀμάρτ. γησσαλώνω Κάρπ. 'ησσαλώνω Κάρπ.

'Εκ τοῦ ούσ. βήσσαλο, δι' ὁ ίδ. βότσαλο.

Βησσαλίας, ὁ ίδ.: Νὰ κρυώσῃς και νὰ γησσαλώσῃς' (ἀρά).

βῆτα τό, κοιν. βῆ σύνηθ. βῆτα ἡ, Πόντ.

Τὸ μεταγν. ούσ. βῆτα.

Τὸ δεύτερον γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου ἐνθ' ἄν.: Φρ. 'Η ἀλφα βῆτα (τὸ ἀλφάβητον). Εἶναι ἀκόμα 'ε τὴν ἀλφα βῆτα (εύρισκεται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς μαθήσεως). Δὲν ξέρου ἀκόμα τὴν ἀλφα βῆτα. 'Ο ἀλφα και ὁ βῆτα (ο ἔνας και ὁ ἄλλος). Δὲ μ' ἀρέσει νὰ παρακαλῶ τὸν ἀλφα και τὸ βῆτα κοιν. Τὰ λέω δλα ἀρφα βῆτα (λεπτομερῶς) Κεφαλλ. "Οχι ἀλφα, μούνι βῆτα (ἐπὶ τοῦ μὴ ἀντιλαμβανομένου)" Ηπ.||'Ἄσμ.

"Ἀλφα βῆτα, κόψε πίττα, | δῶσ' κ' ἐμὲ και τοῦ Νικήτα (παιδικὸν) σύνηθ.

βηχάνι τό, σύνηθ. βηχάντοι Εῦβ. (Κουρ.)

Υποκορ. τοῦ ούσ. βῆχας διὰ τῆς καταλ.. -άκι.

'Ασθενής βῆξ: "Εχει ἔνα βηχάνι ποῦ δὲ μ' ἀρέσει. "Υποτο βηχάνι. Συνών. βηχαλάκι, βηχαράκι.

βηχαλάκι τό, πολλαχ.

Υποκορ. τοῦ ἀμαρτ. ούσ. βηχαλάκι διὰ τῆς καταλ.. -άκι. Βηχάκι, ὁ ίδ.

βηχανι τό, Χίος — Λεξ. Ἐλευθερουδ. Μ' Εγκυκλ. βηχάνι Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ φ. βήχω. Ίδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λαογρ. 10 (1929) 200.

Τὸ ἀντιβηχικὸν φυτὸν βήχιον τὸ σιτοφάγον (tussilago farfara) τῆς τάξεως τῶν συνθέτων (compositae). [**]

βηχαράκι τό, Αθην. — Λεξ. Ψύλλ.

Υποκορ. τοῦ ἀμαρτ. ούσ. βηχαράκι διὰ τῆς καταλ.. -άκι. Βηχάκι, ὁ ίδ.

βηχαρός ὁ, Αθην. βηχαρός Εῦβ. (Κουρ.)

Μεγεθ. τοῦ ούσ. βηχαρός διὰ τῆς καταλ.. -άρος.

'Ο δυνατὸς και ἔμμονος βήξ. Συνών. γαδονρό-βηχας.

βηχας ὁ, κοιν. βηχας Εῦβ. (Κουρ. Οξύλιθ.) Κύπρ. βηχας Χίος (Καρδάμ.) βηχας Σύμ. βέχας Πόντ. (Τραπ.) βηχος Σύμ. δηχο Τσακων. βηχα ἡ, Καππ. (Αραβάν.) Πόντ.

'Εκ τοῦ ἀρχ. ούσ. βήξ. Τὸ θηλ. βηχα και μεσν.

Βήξιμο, ὁ ίδ., ἐνθ' ἄν.: Βηχας δυνατὸς - κούφιος - μαλακὸς - ξερός. Μὲ πιένει βηχας. "Εχω βηχα. Δὲ μ' ἀφίνει ὁ βηχας κοιν. || Φρ. Τοῦ 'κοψα τὸ βηχα (περιέστειλα τὴν ἀλαζονείαν του, τὸν ἀπεστόμωσα) σύνηθ. "Εχω βηχα (δὲν δύναμαι, δὲν εὐκαιρῶ) Προπ. (Άρτακ. Πάνορμ.) "Ηβγε ἀπὸ τὸν βηχαν του (ταχέως, ἀποτόμως περιώρισε τὰς ἀξιώσεις του) Σύμ. || Παροιμ. "Απού 'χει βηχα ἃς βήξη (ὅποιος τολμᾶς ἃς ἀντείπη) Κρήτ. "Απορία ψάλτου βηχας (ἐπὶ τῶν ἐν ἀμηχανίᾳ δητῶν και προσπαθούντων νὰ καλύψουν δι) ἀτέχνων προφάσεων τὴν ταραχήν των, δπως ὁ ψάλτης τῆς ἐκκλησίας μὴ ἐνθυμούμενος τὸν ήχον βήχει. 'Η παροιμ. και μεσν.) σύνηθ.

Βηχας και συνάχι, | χαρά 'ε τον δπου τά 'χει
(διτι τὸ βήξιμον και τὸ συνάχι είναι παθήσεις ἐλαφραὶ δηλοῦσαι ἀπουσίαν βαρυτέρου κρυολογήματος). || Γνωμ. 'Η ἀγάπη και ὁ βηχας δὲν κρύβονται (ἐπὶ πράγματος προδήλου. Παραλλαγαι τῆς παροιμ. παρὰ ΝΠολίτ. παροιμ. 3, 104 κέξ.) Συνών. ἀνάγκη 5.

βηχιάζω Κωνπλ.

'Εκ τοῦ ούσ. βῆχας.

Καταλαμβάνομαι ἀπὸ βῆχα ἐνεκα κρυολογήματος: Βγῆκα δξω κ' ἐβήχασα.

βηχιάρις ἐπίθ. Ιων. (Κρήτ.) κ.ά. — Λεξ. Ἡπίτ. Ἐλευθερουδ. Μ' Εγκυκλ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ. βηχιάρις Θράκ. (ΑΙν.)

'Εκ τοῦ ούσ. βῆχας και τῆς καταλ.. -ιάρις. 'Η λ. και παρὰ Σομ.

1) Ο κατεχόμενος ἀπὸ βῆχα, ὁ συχνὰ βήχων ἐνθ' ἄν.

2) Φυματικὸς Λεξ. Πρω. Δημητρ.

βηχιδό τό, "Ηπ. Κρήτ. βηχιδό Σύμ. βεδίος Πόντ. (Οιν. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) βεδίος Πόντ. (Οιν. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)

'Εκ τοῦ μεταγν. ούσ. βηχίον. Διὰ τὸ βεδίος ίδ. ΓΧατζεδ. ἐν 'Επιστ. 'Επετ. Πανεπ. 8 (1912) 2, 6.

Βήξιμο, ὁ ίδ., ἐνθ' ἄν.: Μ' ἔπιασε τὸ βηχιδό Κρήτ. Φρ. "Εγα βηχιδό! (ἐπὶ δχληροῦ) Σύμ.

βηχουλλίζω 'Αθην.

'Εκ τοῦ ἀμαρτ. ούσ. βηχούλλιζε.

Βήχω ἐλαφρῶς.

βήχω κοιν. βήχου βόρ. ιδιώμ. βήχ-χου Εῦβ. (Κουρ. Οξύλιθ.) βήχνω Καππ. (Ανακ. Αραβάν. Φερτ.) βέχω Κύπρ. Πόντ. (Κοτύωρ. Οιν. Οφ. Τραπ. Χαλδ.) βηχῶ Θράκ. (Άδριανούπ. ΑΙν.) Μακεδ. (Βλάστ. Κοζ. Μελέν. Σισάν.) φ'χω Μακεδ. (Βελβ.) βηχάου Θράκ. Μακεδ. (Βλάστ.) βήσω Μεγίστ. Σύμ. βέζω Πόντ. (Οφ. Σαράχ.) βηχίτ-τζω Καλαβρ. (Μπόβ.)

'Εκ τοῦ ἀρχ. βήσσω.

'Εκβάλλω ἀπὸ τοὺς πνεύμονας ἀκουσίως ἢ ἐκουσίως ἀέρα βιαίως και μετὰ κρότου ἐνθ' ἄν.: Φρ. Δὲν τολμᾶ οὔτε νὰ βήξῃ. "Οποιος θέλει τὸ δεῖνα πρᾶγμα ἃς βήξῃ (ἀστεία παρακέλευσις πρόδος ζήτησιν ἐπιθυμητοῦ τινος). Τοῦ βήχω (διὰ βηχὸς τοῦ κάμνω σημεῖον) σύνηθ. Δὲν τὸν ἀφηκε νὰ βήξῃ (δὲν τοῦ ἀφησε οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον χρόνον) Κρήτ. "Απού 'χει βηχα ἃς βήξῃ (ό τολμῶν ἃς ἀντείπη) αὐτόθ. || Παροιμ. "Άλλο 'χ' ἡ γραία και βήχει (ἐπὶ μὴ δρθῆς διαγνώσεως τῆς ἐπιθυμίας τινὸς) Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Συνών. κοχίζω.

βία ἡ, κοιν. και Πόντ. (Άμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Οιν. Τραπ.) Τσακων. βίγια Πόντ. διὰ "Ηπ. βιά σύνηθ. βηχά Κύπρ. ἐβιά Χίος διὰ Εῦβ. (Στρόπον.) Θράκ. (Άδριανούπ. κ.ά.) Λέσβ. Στερελλ. (Καλοσκοπ. Λοκρ.) Σάμι. Σκόπ. ἀδηά Θεσσ. (Τρίκκ.) Θράκ. (Άδριανούπ. Σουφλ. κ.ά.) Μακεδ. (Βελβ. Βλάστ. Ρουμλ.) ἐδηά Νάξ. (Άπυρανθ.)

Τὸ ἀρχ. ούσ. βία. Τὸ βιά και ἐν 'Ερωτοκρ.

Α) Ούσ. 1) Τὸ κῦμα Πόντ. (Άμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ.): Τὰ βίας ἐπαίρεινται ἀτοις Κερασ. 'Η σημ. και μεταγν. Πβ. Λιβάν. 4,371 «πόλεις δ' ἄλλαι λέγονται αἱ μὲν κατακλυσμοῖς, αἱ δὲ βίαις θαλάσσης ἀφανισθῆναι». 2)

Πληηθ. βίες, αἱ συστολαι τῆς μήτρας μικρὸν πρὸ τοῦ τοκετοῦ Ζάκ.

3) Καταναγκασμὸς σύνηθ. και Πόντ.: Φρ. Διὰ τῆς βίας (βιαίως). "Ανοίγω μὲ βία (βιάζω τὸ κλεῖθρον) σύνηθ. Μετὰ βιάς (διὰ τῆς βίας) "Ηπ. Κέρκ. Μακεδ. (Καστορ.) 'Η φρ. και ἐν Π.Δ. ("Εξοδ. 14,25) «καὶ ἡγαγεν αὐτοὺς μετὰ βίας». 4) Ανάγκη πολλαχ.: Γνωμ. Τὸ βίο μον 'ε τὴ βία μον (ἡ περιουσία μου ἃς δατανηθῇ εἰς ὥραν ἀνάγκης).

4) Σπουδή, ἐπειξις κοιν. και Πόντ. (Οιν. κ.ά.) Τσακων.: Δὲν εἴναι καμμῆτα βία (δὲν ἐπείγει τὸ πρᾶγμα). Δὲν δχω βία (δὲν ἐπείγομαι). "Εφυγε μὲ μεγάλη βία κοιν. 'Εμπρός, βία! (προτροπὴ πρὸς δραστηριωτέραν ἐνέργειαν) Κρήτ. 'Η ἐδηά δὲ δὴν ἀφίνει ν' ἀνεσάγῃ 'Απύρανθ.

